

**การพัฒนาระบบจัดการขายและคลังสินค้า  
กรณีศึกษา ร้านขายยาภิฑิตมาเภสัช**  
**DEVELOPMENT OF ONLINE PHARMACY STORE MANAGEMENT  
SYSTEM CASE STUDY FOR KITTIMA PHARMACY**

กษมภรณ์ สัญญาทิพย์<sup>1</sup> และ ขวภาพร หนูจิ้น<sup>2</sup>

<sup>1,2</sup>สาขาวิชาระบบสารสนเทศ คณะเทคโนโลยีการจัดการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

Emails: kasamapornpuy1994@gmail.com, aoaee93@gmail.com

**บทคัดย่อ**

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบร้านขายยาสำหรับร้านขายยาภิฑิตมาเภสัชเพื่อให้เจ้าของร้านสามารถดูรายงานร้านขายยาจาก 3 สาขาผ่านทางระบบออนไลน์ โดยใช้หลักการวงจรการพัฒนาระบบ SDLC สำหรับวิธีการดำเนินการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบคือ โปรแกรม Appserv สำหรับจำลองของเครือข่าย ใช้ภาษา PHP, JavaScript ในการพัฒนาระบบร่วมกับระบบจัดการฐานข้อมูล MySQL ใช้แบบประเมินความพึงพอใจสำหรับการทดสอบใช้งานระบบ สำหรับระบบที่พัฒนาขึ้นแบ่งผู้ใช้ออกเป็น 2 ส่วน 1) ผู้ดูแลระบบหรือเจ้าของร้าน 2) เภสัชกร โดยผลการประเมินความพึงพอใจจากผู้ใช้งานหรือเจ้าของร้านและเภสัชกร มีระดับความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ดี ดังนั้นระบบที่พัฒนาขึ้นสามารถทำให้ร้านขายยาภิฑิตมาเภสัช จัดการร้านขายยาและเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการได้สะดวกและรวดเร็ว

**ABSTRACT**

This research aims to development of online pharmacy management system case study for Kittima Pharmacy. The system allow shop owner to monitoring and checking drugs store from 3 pharmacy branches via web browser by using the system development cycle SDLC for how to conduct system. Using Appserv as simulation server, PHP, Java Script and mySQL to develop system, and assess user's satisfied after development step. The system has 2 main type of account, there are 1) admin or owner

shop and 2) pharmacists. The result of users satisfaction show that the system quality is good. So, this system can help Kittima Pharmacy to monitoring and reporting more convenient and faster.

**คำสำคัญ**– Pharmacy, Drug, Branch, Pharmacists

**1. บทนำ**

ร้านขายยาภิฑิตมาเภสัชประกอบธุรกิจขายสินค้าประเภทยาแผนปัจจุบันชนิดต่าง ๆ และสินค้าที่เป็นปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสุขภาพ โดยมีสาขาทั้งหมด 3 สาขา มีเภสัชกรบริการขายสินค้าประเภทยาที่ถูกคัดค้านการสินค้า ทางร้านขายยาภิฑิตมาเภสัชมีวิธีดำเนินการคิดคำนวณราคาสินค้าต่าง ๆ โดยใช้บุคลากรในการคิดคำนวณราคาสินค้า ในกรณีที่มีการซื้อสินค้าหลายรายการหรือมีมูลค่าราคาสินค้าสูงจะทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ และยากที่เจ้าของร้านจะตรวจสอบยาคงคลัง รวมทั้งตรวจสอบการขายในแต่ละสาขา จากปัญหาที่เกิดขึ้นของร้านขายยาภิฑิตมาเภสัช เทคโนโลยีในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าและทันสมัยอย่างต่อเนื่อง มีการพัฒนาและนำมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันของมนุษย์หลายด้าน อีกทั้งเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มีความจำเป็นสำหรับการบริหารจัดการกระบวนการต่าง ๆ ในองค์กร เพื่อช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้มากยิ่งขึ้น ดังนั้นการทำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินกิจการร้านขายยาภิฑิตมาเภสัช จะช่วยอำนวยความสะดวกในการคิดคำนวณราคาสินค้า มีจำนวนสินค้าคงคลังเหลือน้อยเพียงใด สินค้าหมดอายุเมื่อไร

และจะต้องสั่งซื้อสินค้าในจำนวนปริมาณเท่าไรเมื่อถึงจุดกำหนดของแต่ละกรณี

## 2. วัตถุประสงค์

เพื่อออกแบบและพัฒนาระบบจัดการขายและคลังสินค้า ร้านกิตติมาเภสัช

## 3. วิธีการดำเนินงานวิจัย

### 3.1 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น

คณะผู้จัดทำได้ทำการเก็บข้อมูลของร้านและข้อมูลร้านขายยา กิตติมาเภสัช จากการสัมภาษณ์ เจ้าของร้าน ในเขตอำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่ เพื่อเก็บข้อมูล ข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นไปวางแผนในการพัฒนาระบบสารสนเทศและจากการศึกษา งานวิจัย ดังต่อไปนี้

เว็บไซต์ขายสินค้าและระบบคลังสินค้า บริษัท เอส.เจ. เมคคานิค จำกัด โดยใช้โปรแกรมภาษา PHP, HTML และอื่น ๆ ในการพัฒนารูปแบบการทำงานของระบบเป็นการใช้งาน อินเทอร์เน็ต โดยใช้ Apache เป็นเว็บเซิร์ฟเวอร์ในส่วนส่วนของฐานข้อมูลใช้โปรแกรม MySQL [1]

การพัฒนาการระบบบริหารร้านยา ปรับปรุงข้อมูล ปริมาณสินค้าคงคลังโดยอัตโนมัติ, ใบเสร็จรับเงินให้กับลูกค้า, สามารถบันทึกยอดขายของร้านได้และสามารถบันทึกประวัติการจ่ายยาเพื่อที่จะที่ตรวจสอบได้ [2]

การพัฒนาการระบบซื้อ-ขายยา ร้านเรือนยา เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดจากการผิดพลาดในการค้นหา ตรวจสอบ คิดเงิน ทอนเงิน ทำให้ไม่สะดวกในการทำงาน ทางผู้จัดทำจึงพัฒนาระบบค้นหาข้อมูลและตำแหน่งที่จัดเก็บยาได้รวดเร็ว มีระบบคิดคำนวณเงินได้อย่างถูกต้อง จะต้องมี ระบบเพิ่ม ลบ และแก้ไขข้อมูลได้ [3]

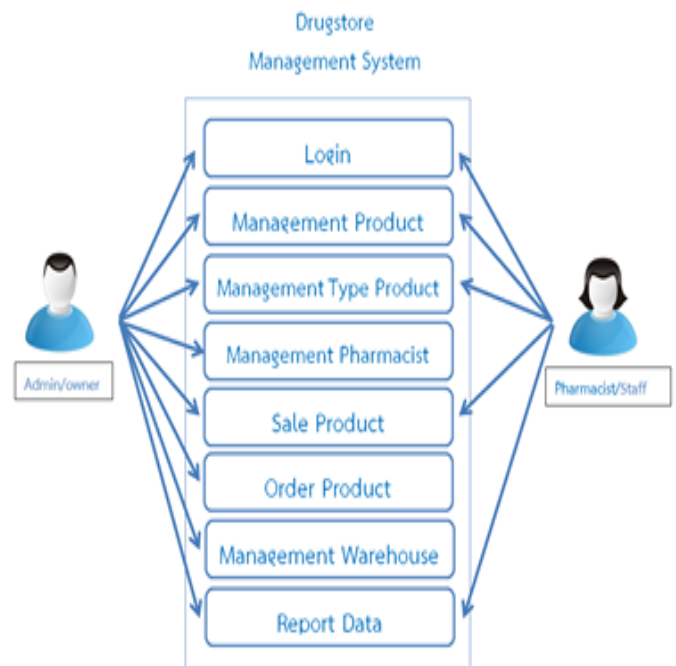
ระบบค้นหาข้อมูลและตำแหน่งที่จัดเก็บยา, ระบบคิดคำนวณเงิน, ยอดรวมการขายสินค้าในแต่ละวัน เรียกดูสินค้าที่ขายในแต่ละวัน เรียกดูการขายต่อรายการขาย 1 ใบเสร็จได้ เรียกดูลำดับสินค้าที่ขายได้มากที่สุด เรียกไปหาน้อยสุดได้ [4]

ระบบบริหารจัดการร้านยา ได้ถูกพัฒนาขึ้นให้ใช้งานง่าย ร้านขายยาสามารถบันทึกข้อมูลรายการสินค้า ยา ค้นหาข้อมูลยาและเปรียบเทียบ ตามประเภทอาการ ผู้ป่วย ชนิดและสรรพคุณของยา ประเภทเดียวกัน ตลอดจนบริหาร จัดการสินค้าคงคลังได้ [5]

### 3.2 วิเคราะห์และออกแบบระบบ

คณะผู้จัดทำได้ดำเนินการวิเคราะห์และออกแบบระบบ โดยศึกษาข้อมูลจากความต้องการของผู้ใช้เพื่อนำมาใช้ในการจัดทำระบบฐานข้อมูล โดยทางผู้จัดทำได้พิจารณาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เจ้าของร้าน/ผู้ดูแลระบบและเภสัชกร ซึ่งประกอบไปด้วย ข้อมูลยา ข้อมูลกลุ่มยา ข้อมูลประเภทยา ข้อมูลเภสัชกร ข้อมูลคลัง

การออกแบบระบบได้แบ่งกลุ่มผู้ใช้ออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) เจ้าของร้าน/ผู้ดูแลระบบ 2) เภสัชกร

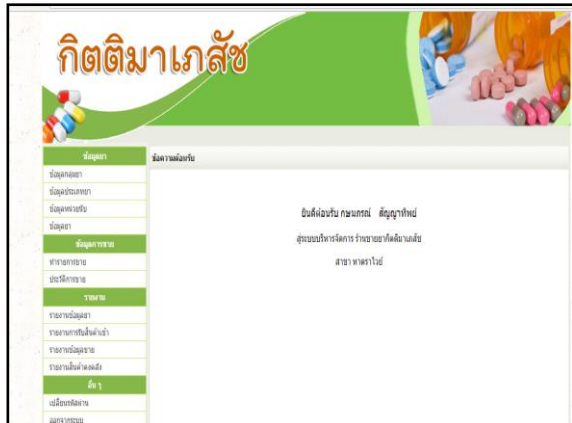


รูปที่ 1. แสดงการออกแบบโครงสร้างของระบบ

เจ้าของร้าน/ผู้ดูแลระบบ สามารถเข้าสู่ระบบเพื่อสั่งซื้อสินค้า ดูรายงานการขายสินค้า รายงานยอดขายสินค้า สินค้าในคลัง และสามารถแก้ไขข้อมูลเภสัชกรได้ ในส่วนของเภสัชกร สามารถจัดการข้อมูลของสินค้า ทำการขายสินค้า และออกรายงานเกี่ยวกับสาธารณสุขได้

#### 4. ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การพัฒนาบบโดยการแสดงผลที่ง่ายต่อการใช้งาน และออกแบบการใช้สีของระบบ เพื่อให้การใช้งานมีความสบายตาต่อผู้ใช้งาน ส่วนการทำงานให้ส่วนเจ้าของร้าน/ผู้ดูแลระบบและเภสัชกร สามารถเข้าสู่ระบบเพื่อทำการค้นหาข้อมูลประเภทยา ดังรูปที่ 2 และ 3 ตามลำดับ



รูปที่ 2. แสดงการใช้งานของเภสัชกร



รูปที่ 3. แสดงการเพิ่ม ลบ แก้ไขข้อมูลประเภทยา

ตาราง 1. ผลการประเมินการใช้งาน

รายการการประเมิน	ประสิทธิภาพ		
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล
1.ค่าเฉลี่ยการประเมินระบบด้าน Functional Requirement Test	4	0.81	ดี
2.ค่าเฉลี่ยการประเมินระบบด้าน Functional Test	4	0.81	ดี
3.ค่าเฉลี่ยการประเมินระบบด้าน Usability Test	4.75	0.5	ดี
4.ค่าเฉลี่ยการประเมินระบบด้าน Performance Test	3.75	0.96	ดี
5.ค่าเฉลี่ยการประเมินระบบด้าน Security Test	4.5	0.58	ดี
ค่าเฉลี่ยโดยรวมทุกด้านของผู้ใช้	4.2	3.66	ดี

ผลการประเมินจากการใช้งานจากผู้ใช้งาน จำนวน 4 คน รวมทุกด้านค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.66แสดงให้เห็นว่าระบบที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพทุกด้านอยู่ในระดับดี

#### 5. ข้อเสนอแนะ

ระบบที่พัฒนาขึ้นมามีระบบคลังยาที่เจ้าของร้านจะเป็นผู้ส่งสินค้าเข้ามาในคลังยาของแต่ละสาขา ซึ่งระบบควรอนุญาตให้เภสัชกรประจำสาขาสามารถบริหารคลังยาเองได้ เช่น สามารถสั่งซื้อยาได้โดยผ่านการพิจารณาจากเจ้าของร้านผ่านทางระบบจัดการขายและคลังสินค้า ในส่วนของลูกค้า ควรจะมีระบบให้ลูกค้าทำงานสมัครใช้งานระบบเพื่อทำงานสั่งซื้อยา จากร้านค้าได้ คณะผู้จัดทำหวังว่าระบบนี้จะเป็นอย่างดีในทั้งแนวทางการพัฒนาระบบและการออกแบบฐานข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจ

#### 6. เอกสารอ้างอิง

- [1] สุภาภรณ์ ใจรังสี. การพัฒนาระบบบริหารร้านยา. ปริญญา นิพนธ์. นครศรีธรรมราช : มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, 2552.
- [2] พรนภา แก้วนารา. การพัฒนาระบบซื้อ-ขาย ร้านเรือนยา. ปริญญา นิพนธ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2558.
- [3] เมตตา เทียนชนะไชยา. ระบบฐานข้อมูลสำหรับการซื้อขายสินค้าในร้านขายยา. ปริญญา นิพนธ์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556
- [4] อธิพันธ์ ปิยะสิงห์ และทัศนีย์ เจริญพร. ระบบบริหารจัดการร้านยา. ปริญญา นิพนธ์. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2558

- [5] สุจิตตรา อุทัยแพน และ สุวรรณิ์ อันทะปัญญา. เว็บไซต์ขายสินค้าและระบบคลังสินค้า บริษัท เอส.เจ.เมคคานิค จำกัด. ปรินูญานิพนธ์. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2558
- [6] จิรัชฌา อุดมชัยสกุล. คู่มือร้านขายยา ความรู้เรื่องยาเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ศิษฏ์กร, 2551